

[Kurt Hansen]

På denne baggrund har VS opfordret formanden til i henhold til forretningsordenens § 16 at afvise venstres, konservatives, kristelige og centrum-demokraternes forslag, eventuelt at stille det i bero, indtil dets forfatningsmæssige status er blevet belyst på den måde, som der for længst er fremsat ønske om, men som justitsministeriet har afslået.

I denne debat såvel som i den offentlige debat og under udvalgsarbejdet har interessen samlet sig om de principielle anslag mod retssikkerheden, dvs. muligheden for at udelukke visse forsvarere eller begrænse deres rettigheder samt den særlige 5 dages varetægsregel. Det er helt rimeligt, at interessen især har samlet sig herom, men retsplejeloven vedrører også andre vigtige og principielle ting af mere dagligdags karakter, specielt om vilkårene for varetægt. Dem har VS ikke glemt, og jeg skal tydeliggøre vores holdning ved kort at gennemgå VS' ændringsforslag.

Som nævnt er VS ikke betækningsberettiget i retsudvalget, og vi har derfor ikke kunnet stille ændringsforslag i betænkningen. Omkring de mere principielle anslag mod retssikkerheden, dvs. udelukkelsesmulighederne i §§ 730 og 733 og indskrænkningerne i forsvarrets og sigtedes rettigheder i §§ 745 og 748, har andre partier stillet de nødvendige ændringsforslag, og dem kan vi naturligvis støtte. På et enkelt punkt mener vi man har overset, at væsentlige forsvarerrettigheder stadig kan fraviges, så dette hul foreslår vi stoppet med vores eget ændringsforslag til § 745.

Waldorff (VS):

Herudover stiller vi en række ændringsforslag, som jeg kort skal gennemgå. Et enkelt tager blot sigte på at ændre en stærkt kønsdiskriminerende bestemmelse. Det ser ud til, at det kan blive vedtaget i dag, og det manglede da for resten også bare andet. De øvrige tager alle sigte på at styrke den enkeltes rettigheder over for myndighederne.

En lille forbedring foreslås til § 772 bestående i, at i de tilfælde, hvor retten har givet politiet adgang til at læse den indsatte breve – og det skal i parentes bemærkes, at vi selvfølgelig stemmer for ændringsforslaget fra SF, DKP og fremskridtspartiet om, at politiet ikke kan gøre dette uden rettens beslutning – må det højst forsinke forsendelserne med 1

dag. Baggrunden er, at vi er vidende om, at der er eksempler på mange dages forsinkelse, hvilket er helt uacceptabelt, men ikke udelukket efter regeringens forslag.

I listen over varetægtssurrogater i § 765 foreslår vi »økonomisk sikkerhedsstillelse« strøget. Begrundelsen er, at den vil favorisere nogle og diskriminere andre på en klart asocial måde, sådan som vi har argumenteret for det i bemærkningerne.

I tilknytning til § 743 har vi taget et problem op, som slet ikke er berørt hverken i den til grund liggende betænkning, i regeringens forslag, under udvalgsbehandlingen eller i den offentlige debat. Vi foreslår, at politiet afskæres fra at udtale sig offentligt om resultater eller vurderinger af efterforskningen i en sag, før forsvareren har samme mulighed, dvs. ved behandlingen i retten. Forslaget bygger på erfaringerne med politiets PR-virksomhed, der undertiden tenderer i retning af at skabe forbrydelser og få folk dømt på forhånd. Man behøver blot at tænke på mexikanersagen, Weibelsagen, trotylbandedsagen og de såkaldte spionagesager mod Information, Politisk Revy, Vietnam Solidaritet osv., men det forekommer også i utallige helt banale drabssager.

Isolation foreslår vi helt afskaffet. Skadevirkningerne er veldokumenterede, og det kan aldrig være tvingende nødvendigt, selv ikke når der tages det allerstørste hensyn til sagens opklaring, at isolere nogen indsat fra alle andre. Det kan være nødvendigt at begrænse samkvemmet med bestemte indsatte, men egentlig isolation kan kun begrundes i bekvemmelighedshensyn, og det er selvfølgelig helt uacceptabelt.

Anstaltens ekstra disciplinærstraffesystem, som er bygget oven på samfundets fundamentale straffesystem, foreslår vi totalt afskaffet. At man under afsoning af en straf skal kunne straffes for måden, man afsoner på, viser samfundets umættelige behov for repression indtil det groteske. Helt ustyrligt bliver det, når det benyttes mod varetægtsfanger, som dog principielt må anses for uskyldige, indtil de er dømt. Det siger ikke så lidt om sigtet med det danske fængselsystem, at man finder et disciplinærstraffesystem nødvendigt og måske ligefrem naturligt. I et sanktionssystem med et konstruktivt sigte, som fungerer, dvs. som blev accepteret af klienterne, ville det eneste virksomme discipli-